

*Присвячується Філіпові Оньянго...
...найхоробрішому в світі малому!*

Подяка

Хочу подякувати людям, які допомагали мені у створенні цієї книжки.

Насамперед широко дякую талановитому Тоні Россу за його чарівні ілюстрації. Дякую Анн Жанін-Мурта — голові відділу дитячої книжки у Harper Collins. Спасибі Нікові Лейку — моєму невтомному редактору та другові. Адресую подяку фантастичним дизайнерам — Джеймсу Стівенсус, який розробив обкладинку, та Елорін Грант, яка працювала над текстом, а також Ліззі Райлі — прискіпливому коректорові. Дякую Саманті Вайт за блискуче проведену рекламну кампанію моєї книги, а прекрасній Тані Бреннанд-Роупер — за аудіоверсію видання. І спасибі моєму літературному агентові Полу Стівенсус з Independent, який дуже підтримував мене.

Та особлива подяка дітям, які читають мої книжки. Те, що ви приходите до мене по автографи,

БАБЦЯ-БАНДИТКА

пишете мені листи і надсилаєте малюнки, — велика честь для мене. Я дійсно люблю розповідати історії. Сподіваюся, у мене ще знайдеться, що вам розповісти. Продовжуйте читати, це корисно!

1

Капустяна вода

— Але ж бабуся та-а-ака нудна-а-а, — сказав Бен. Надворі стояв холодний листопад. Був вечір п'ятниці і, як завжди, Бена підштовхували в спину до батькового автомобіля. І знову він мав залишитися в тому моторошному бабусиному будинку на всеньку ніч. — Усі старі такі.

— Не смій говорити таке про бабусю, — тихо сказав тато, впираючись своїм гладким животом у кермо сімейного коричневого автомобіля.

— Я ненавиджу бувати в неї, — запротестував Бен. — У неї не працює телек. Все, чим вона хоче займатися, це грати у «Вгадай слово». І від неї тхне капустою!

— Чесно кажучи, від неї таки пахне капустою, — погодилася мама, наводячи марафет перед маленьким люстерком.

— Жінко, ти ж наче маєш мене підтримувати, — буркнув тато. — Ви дуже перебільшуєте — від мами часом трохи пахне вареними овочами.

— А можна, я піду з вами? — благав Бен. — Обожнюю бальські танці, — збрехав він.

— Це називається «бальні танці», — виправив тато, — і ти їх не любиш. Ти ж сам сказав, що краще юстимеш свої кози, ніж дивитимешся це лайно.

Бенові мама й тато любили бальні танці. Часом хлопцеві здавалося, що вони любили танці більше, ніж його. Щосуботи увечері по телевізору показували шоу «Танці з зірками», де відомі артисти танцювали у парі з професійними танцівниками. Цю телепрограму батьки ніколи не пропускали.

Насправді, якби у їхньому будинку сталася пожежа і в мами був вибір: винести близьку балетку, в якій одного разу танцював Флавіо Флавіолі (сяючий засмагливий серцеїд-італієць, який з'являвся у кожній серії шоу), чи власну дитину, то Бен був упевнений, що вона побігла б по черевик. І цього вечора мама і тато йшли в концертну студію, щоб подивитися «Танці з зірками» наживо.

— От я не розумію, Бене, чому ти не позбудешся своїх фантазій стати сантехніком і не займешся професійно танцями? — запитала мама. Машина сіпнулася на нерівному «лежачому поліцейському», і мамин олівець для губ розмазався по всій її щоці.

у неї була звичка фарбуватися в машині, й це призводило до того, що часто вона приїздила кудись розмальована, мов клоун. — Уяви собі, просто спробуй уявити, що ти міг би танцювати у «Танцях з зірками»! — захоплено додала вона.

— Тому що гарцювати отак по сцені — це тупо, — відповів Бен.

Мама пхикнула і потяглась по носову хустинку.

— Бене, ти засмучуєш свою маму. А зараз будь хорошим хлопчиком і просто помовчи, — суворо промовив тато, підвищуючи гучність музики, що лунала з колонок. І, звичайно, це була музика, під яку танцювали у «Танцях». На обкладинці красувався напис «50 золотих хітів від найкращого ТВ-шоу». Бен ненавидів цей диск не в останню чергу через те, що він уже чув кожен трек мільйон разів. Тепер прослуховування заслуханого до дірок диска вже більше нагадувало тортури.

Бенова мама працювала в манікюрному салоні «Нігті Гейл». Оскільки клієнтів було мало, мама та старша пані (як це не дивно, на ім'я Гейл) увесь час розважалися тим, що робили одна одній нігті. Полірували, чистили, обрізали, зволожували, покривали захисним шаром, полірували, нарощували, лакували, підпилювали і фарбували. Протягом усього дня вони займалися власними нігтями (якщо, певна річ, Флавіо Флавіолі не показували в денному ефірі).

Це означало, що мама завжди приходила додому з надзвичайно довгими різномальоровими пластиковими нарощеннями на кінцях пальців.

Бенів тато працював охоронцем у місцевому супермаркеті. Вершиною його двадцятирічної кар'єри було затримання старого, який приховав дві пачки маргарину в штанях. І хоча зараз тато став надто гладким, щоб бігати за всілякими крадіями, він упевнено міг заблокувати їм шляхи відступу. Батьки познайомилися тоді, коли тато помилково звинуватив маму в крадіжці пакета чипсів. За рік вони побралися.

Машина вивернула за ріг на Грей Клоуз, де визирав з-під землі одноповерховий будиночок бабусі. Це була одна з цілої низки таких самих похмурих маленьких хаток, населених здебільшого літніми людьми.

Автомобіль зупинився, Бен повільно повернув голову в напрямку будинку. Біля вікна вітальні в очікуванні стояла бабуся. Вона чекала і чекала. Постійно чекала на приїзд онука. «Як довго вона там стоїть? — подумав Бен. — Може, ще з минулого тижня?»

Бен був її єдиним онуком і, наскільки йому було відомо, до неї більше ніхто не приїздив.

Бабуся махнула йому рукою і всміхнулася. Бен ледь спромігся у відповідь натягнути на насуплене обличчя усмішку.

1. КАПУСТЯНА ВОДА

— Так, завтра десь об одинадцятій хтось із нас тебе забере, — сказав тато, навіть не заглушивши двигуна.

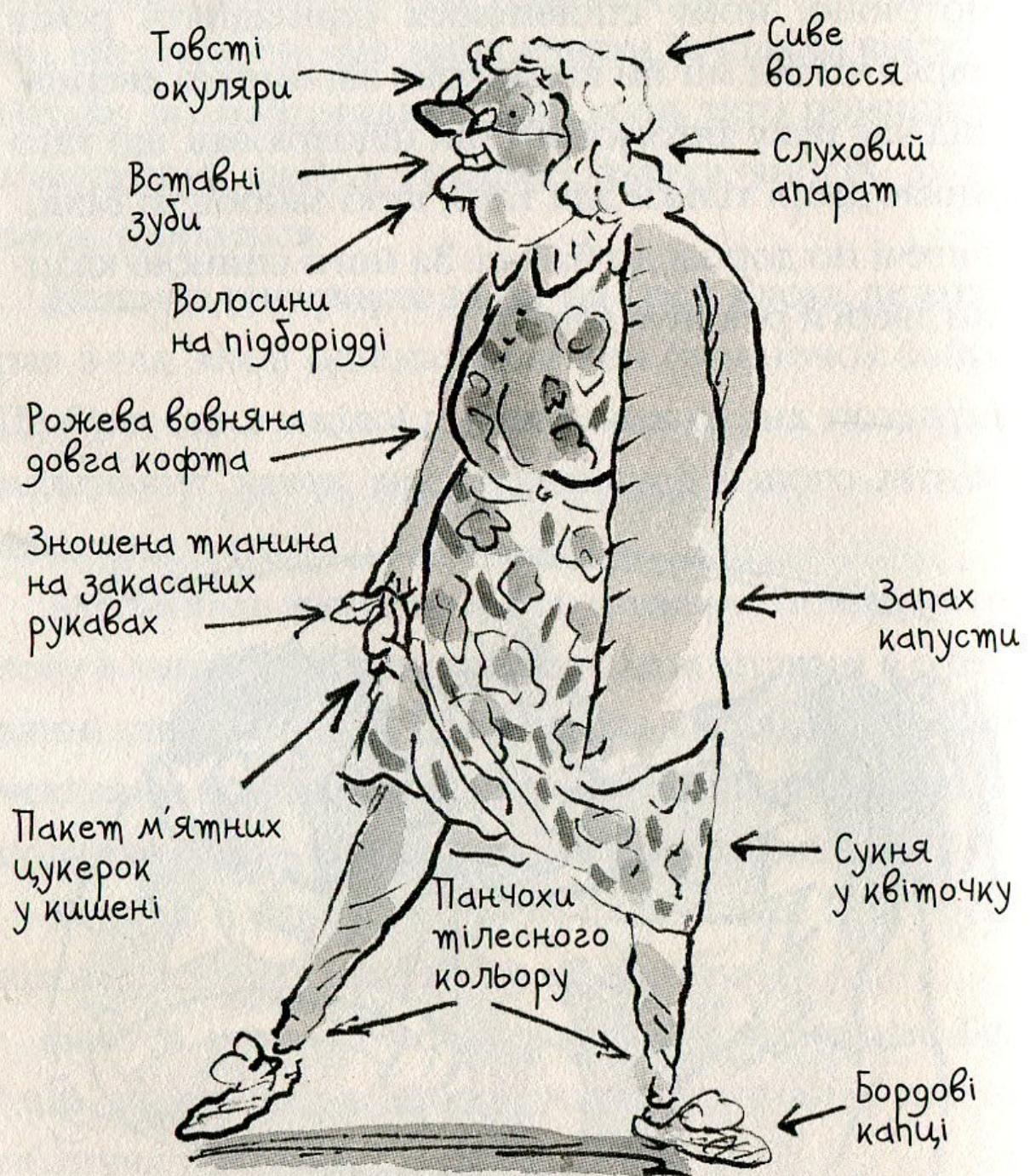
— А можна о десятій?

— Бене! — гримнув тато. Він відімкнув двері, Бен неохоче їх відчинив і вийшов. Замикати двері з боку Бена на дитячий замок вже, звичайно, було непотрібно: йому сповнилося одинадцять років і навряд чи він міг би випадково відчинити дверцята під час руху автомобіля. Він підозрював, що тато замикає двері тільки для того, щоб запобігти Бено-вій втечі по дорозі до бабусі. За його спиною клацнули двері й ревонув двигун.

Бен не встиг навіть торкнутися до дзвоника, як бабуся вже розчахнула двері. Несамовитий потік капустяного духу пахнув Бенові в обличчя. Це був такий собі ляпас із душком.

Бабуся наче зійшла зі сторінок підручника:

2

Качине крякання

Невдовзі бабуся з онуком уже сиділи одне напроти одного у цілковитій тиші за обіднім столом. Так само, як робили це щоп'ятниці, скільки Бен міг пригадати.

Коли батьки не дивилися «Танці з зірками» по телевізору, вони їли карі або йшли в кіно. Вечір п'ятниці був для них «часом побачень», і, скільки ставало Бенові пам'яті, вони завжди завозили його до бабусі, коли кудись ішли. Вибір падав зазвичай або на прямий ефір «Танців з зірками», або на «Тадж Махал» (недорогий індійський ресторани, де можна було скуштувати карі, а не старовинний монумент із білого мармуру в Індії), або на кутку попадамів із сочевиці, приправлених карі, вага яких дорівнювала їхній власній вазі.

Усе, що можна було почути в одноповерховому будинку, — це клацання старого годинника

на полиці над каміном, цокання металевих ложок об порцелянові тарілки і, час від часу, то-неньке підсвистування бабусиного несправного слухового апарату. Здавалося, ця штуковина призначена не стільки для покращення слуху бабусі, скільки для того, щоб викликати глухоту в інших.

Це був іще один із тих бабусиних пунктиків, які Бен терпіти не міг. Були й інші, ось такі:

1. Бабуся часто змочувала слинаю потерту тканину закасаного рукава своєї кофтини і витирала ним обличчя онука.

2. Її телевізор зламався ще у 1992-му. І тепер він був укритий таким товстим шаром пилу, що скидався на пухнастого звіра.

3. Бабусин будинок був нафарширований книжками, і вона постійно намагалася заохотити Бена до читання, попри те, що він геть не мав до цього бажання.

4. Бабуся намагалася закутати його якнайтепліше навіть улітку, коли на вулиці все просто шкварчало під сонцем, інакше «всяке може бути».

5. Від неї тхнуло капустою (людина з алергією на капусту не змогла б до неї наблизитися більше, ніж на десять миль).

6. Бабуся уявляла собі вихід у світ як годування гусей у ставку пліснявими хлібними скоринками.